

Sygn. akt IV KK 61/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 września 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Barbara Skoczowska (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Krzysztof Cesarz

SSN Dorota Rysińska

Protokolant Jolanta Grabowska

przy udziale prokuratora Prokuratury Krajowej Jacka Radoniewicza
w sprawie **T.Z.**

skazanego z art. 278 § 1 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie

w dniu 26 września 2017 r.,

kasacji, wniesionej przez Ministra Sprawiedliwości - Prokuratora Generalnego - na
niekorzyść

od wyroku nakazowego Sądu Rejonowego w C.

z dnia 16 listopada 2016 r.,

**uchyla zaskarżony wyrok nakazowy i sprawę T.Z. przekazuje
Sądowi Rejonowemu w C. do ponownego rozpoznania.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w C., wyrokiem nakazowym z dnia 16 listopada 2016 r.:

1. uznał T.Z. za winnego tego, że w dniu 8 października 2016 r. w C., z lokalu remontowanego przy ul. W. 77/3, dokonał zaboru w celu przywłaszczenia mienie w postaci elektronarzędzi, tj.: lasera marki Bosch Professional wartości 1500 zł, szlifierki kątovej marki Makita wartości 350 zł, urządzenia wielofunkcyjnego marki Bosch Professional wartości 1000 złotych o łącznej wartości strat 2850 złotych na szkodę D. K., tj. popełnienia przestępstwo z art. 278 § 1 k.k. i za to, na podstawie tego przepisu w zw. z art. 37a k.k. wymierzył mu karę grzywny w wysokości 400 stawek dziennych ustalając wysokość jednej stawki dziennej grzywny na kwotę 10 zł;
2. na podstawie art. 63 § 1 i 5 k.k. na poczet kary grzywny zaliczył oskarżonemu okres jego zatrzymania, uznając karę grzywny za wykonaną w zakresie 2 stawek dziennych;
3. zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa wydatki w kwocie 40 zł i opłatę w kwocie 400 zł.

Wobec braku sprzeciwu stron, wyrok uprawomocnił się 16 grudnia 2016 r.

Od tego wyroku kasację wniósł Minister Sprawiedliwości-Prokurator Generalny. Zaskarżył wyrok w całości na niekorzyść skazanego T.Z. i zarzucając:

„rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisu prawa karnego procesowego, a mianowicie art. 502 § 1 k.p.k., polegające na wymierzeniu T. Z. w postępowaniu nakazowym kary grzywny w wysokości 400 stawek dziennych, podczas gdy przepis ten przewiduje możliwość wymierzenia kary grzywny w wysokości do 200 stawek dziennych”,
wniósł o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w C..

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zarzut zawarty w kasacji Ministra Sprawiedliwości-Prokuratora Generalnego jest zasadny. Wniesiona na niekorzyść T.Z. kasacja, spowodowała jednak wydanie orzeczenia na jego korzyść, co zgodne jest z art. 434 § 2 k.p.k.

Rację ma skarżący gdy podnosi, że zaskarżony wyrok zapadł z rażącą obrazą przepisu art. 502 § 1 k.p.k., który określa nie tylko rodzaj kar jakie mogą być orzeczone przez sąd wyrokiem nakazowym, ale również wysokość kary grzywny.

Wprawdzie T. Z. przypisano popełnienie przestępstwa z art. 278 § 1 k.k., które zagrożone jest tylko karą pozbawienia wolności, jednakże równoczesne przyjęcie przepisu art. 37a k.k., pozwalało Sądowi na orzeczenie samoistnej kary grzywny. Do orzekanej w postępowaniu nakazowym grzywny nie mają jednak zastosowania ogólne reguły wskazane w art. 33 § 1 k.k. Zgodnie z dyrektywą zawartą w art. 502 § 1 k.p.k. górna granica grzywny została bowiem wyznaczona na poziomie 200 stawek dziennych albo 200 000 złotych.

Sąd Rejonowy w C., wymierzając T. Z. w zaskarżonym wyroku nakazowym karę grzywny w wysokości 400 stawek dziennych, a więc w wysokości przekraczającej górną jej granicę określoną w art. 502 § 1 k.p.k., rażąco naruszył reguły określone w tym przepisie.

Zasadny jest więc podniesiony w kasacji zarzut naruszenia art. 502 § 1 k.p.k., gdyż rzeczywiście wystąpiło zarzucone uchybienie, które miało istotny wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia. Sąd Najwyższy dlatego też uchylił zaskarżony wyrok nakazowy i sprawę przekazał Sądowi Rejonowemu w C. do ponownego rozpoznania. Sąd ten winien nie tylko rozważyć tryb rozpoznawania sprawy, ale przede wszystkim mieć na uwadze, że nowo orzeczona kara grzywny nie może przekroczyć granicy kary grzywny określonej w art. 502 § 1 k.p.k.

Zauważyć bowiem należy, że kasacja jest rozpoznawana tylko w granicach zaskarżenia i podniesionych zarzutów, a z uwagi na to, że postępowanie kasacyjne ma charakter sformalizowany, Sąd Najwyższy nie ma ani obowiązku, ani tym bardziej uprawnienia, domniemywania intencji autora nadzwyczajnego środka zaskarżenia, którym dał wyraz w swoich rozważaniach jedynie w jednym, ostatnim zdaniu uzasadnienia kasacji (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 6 listopada 2009 r., V KK 436/08, LEX nr 550546). Wprawdzie, jak zaznaczono na wstępie kasacji, Minister Sprawiedliwości-Prokurator Generalny zaskarżył wyrok nakazowy Sądu Rejonowego w C. na niekorzyść T.Z., jednakże zarzut został ograniczony jedynie do wykazania naruszenia art. 502 § 1 k.p.k., które w istocie nastąpiło, co zostało wskazane powyżej. Zarzut ten dotyczył jednak wysokości

orzeczonej kary grzywny, a nie zakresu postępowania nakazowego, który określa art. 500 § 1 k.p.k., czy też trybu w jakim winna zostać sprawa rozpoznana. Jeżeli zatem, zdaniem skarżącego, Sąd Rejonowy winien był odstąpić od rozpoznawania sprawy w postępowaniu nakazowym i przekazać ją do postępowania zwyczajnego celem orzeczenia kary zgodnie z dyrektywami określonymi w art. 53 k.k., a więc powyżej granicy wskazanej w art. 502 § 1 k.p.k., w kasacji winien być być postawiony dodatkowy zarzut wskazujący na naruszenie np. art. 500 § 1 k.p.k.

Na marginesie można tylko zauważyć, że ta rozbieżność pomiędzy wskazanym kierunkiem zaskarżenia na niekorzyść skazanego oraz treścią zarzutu wynika prawdopodobnie z tego, że zarówno zarzut jak i uzasadnienie kasacji są niemalże wiernym odzwierciedleniem sformułowań zawartych w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 2 lutego 2010 r., sygn. III KK 430/09 LEX nr 843420) do którego zresztą odwołuje się skarżący w uzasadnieniu kasacji. Należy jednak wskazać, że w tej sprawie Sąd Najwyższy rozpoznawał kasację Prokuratora Generalnego wniesioną na korzyść skazanego, która była w pełni zasadna, z uwagi między innymi na prawidłowo postawiony zarzut.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji wyroku.

kc